

קהילת סביבה וחברה: ניוזלטר לסיכום שנת 2018

לחברי קהילת סביבה וחברה (קס"ח), שלום. השנה האקדמית הגיעה לסופה ואנו רוצים לחלוק סיכום קצר של הפעילות שקיימנו בשנה שחלפה ובתוכניות שלנו לשנה הקרובה.

ינואר 2018: כנס האגודה הסוציולוגית הישראלית, אוניברסיטת בן גוריון. בכנס ערכנו שני מושבים שעסקו בנושאים המשלימים זה את זה בשדה הסביבתי-אנושי: "המרחב והסביבה: תהליכי עיצוב המרחב הסביבתי, הציבורי והקהילתי" ו"הפרט והסביבה: תהליכים ומנגנונים של עיצוב זהות והתנהגות סביבתית".

מושב "המרחב והסביבה" עסק בעניין ההולך וגובר של החברה הישראלית בעיצוב ושינוי המרחב האורבני, הקהילתי, האקולוגי והפרטי תוך שימוש בכלים מתודולוגיים שונים וממבטים דיסציפלינריים מגוונים. השאלה המרכזית שלווה את המושב הייתה אילו כוחות ושחקנים, חדשים וותיקים, פועלים כיום לעיצוב מרחבים אלה. יחסי יהודים-ערבים, מרכז ופריפריה, גבולות וגלובליזציה הוצעו ככוחות מעצבים, תוך עיון ובחינה של הספרות והסביבה המידית. מושב "הפרט והסביבה" התמקד בשאלות אודות המנגנונים והגורמים המניעים פרטים – אזרחים מן השורה ופעילים סביבתיים – לאמץ התנהגויות סביבתיות. הוצעו אפיקים חדשים, ביניהם דיאלוגים פרשניים בין פילוסופיות מזרחיות ומערביות, הקשרים משפחתיים ודינמיקה של לימוד משותף בין קבוצות אתניות שונות. עוד פרטים על מושבי הכנס [בקישור הזה](#).

אפריל 2018: כנס משותף של קהילת בריאות ורפואה וקהילת סביבה וחברה – "היבטים חברתיים של יחסי בריאות וסביבה", האקדמית תל אביב-יפו. שיתוף הפעולה המוצלח בין שתי הקהילות הניב כנס שתכניו התייחסו להתפתחות הרבה בעשורים האחרונים בהבנת הממשקים שבין גורמי סביבה לגורמי בריאות הציבור. החוקרים שהופיעו בכנס הגיעו ממגוון דיסציפלינות במדעי החברה ודנו כולם בממשקים המורכבים שבין בריאות, סביבה, מדיניות וצדק סביבתי מהיבטים מגוונים של אידיאולוגיה, תרבות, פוליטיקה, מגדר, מוצא אתני, מרכז ופריפריה, תלות במקום, מרחב זמן, תפיסות, ערכים, שיח ועוד. הנושאים החמים שבהם עסקו מושבי הכנס עוררו עניין ותגובות בקרב הקהל, שהיה מורכב ומגוון. עוד פרטים על הכנס והמצגות בו [בקישור הזה](#).

הרכב הדוברים בשני הכנסים היה הטרוגני מבחינה מגדרית, אתנית ומקצועית ואנו שואפים לשמור על ייצוג הולם לכל חלקי האוכלוסייה גם בפעילויותינו העתידות לבוא.

תוכניות להמשך השנה:

- 1) בקרוב נפרסם קול קורא לקראת המושב שלנו בכנס ה-50 של האגודה הסוציולוגית הישראלית, שייערך באוניברסיטת חיפה בינואר 2019. המושב "צרכנות וסביבתנות: היבטים סוציו-תרבותיים" יהיה משותף לקהילת סביבה וחברה ולקהילת צריכה ותרבות באגודה הסוציולוגית. חוקרים העוסקים בממשק שבין צרכנות לסביבתנות ובשאלות הרבות שהוא מעלה מחמנים לעקוב אחרי הפרסומים.
- 2) לאחר הניסיון המוצלח בשנים שעברו, נקיים באביב הקרוב **סדנת כתיבה** נוספת לדוקטורנטים וחוקרים צעירים סביב תמה משותפת. גם פרטים על הסדנה נשלח בחודשים הקרובים.

הצעות קריאה:

שני פרסומים חדשים בתחום האקטיביזם והמאבקים הסביבתיים: בחודש יוני האחרון יצא לאור ספרו של ד"ר בני פירסט "[רוקים זועקים](#)". הספר מציג תמונה עכשווית של פעילי התנועה הסביבתית בישראל באמצעות סקירה אתנוגרפית של מאבקים סביבתיים משפיעים. פירסט הוא גאוגרף ומתכנן סביבתי באגף התכנון במשרד

להגנת הסביבה, מרצה באוניברסיטה העברית בירושלים ובטכניון, חוקר ומדריך ביבשת אפריקה. [בגיליון יולי 2018 של "סוציולוגיה ישראלית"](#) התפרסם מאמרן של דורית גרפונקל ואפרת איזנברג "האינדיבידואליזציה של מאבקים עירוניים: גינת קריית ספר כמקרה מבחן לפעולה קולקטיבית בעידן ניאו-ליברלי" המאמר בוחן את יחסי הגומלין בין האישי ובין הציבורי והפוליטי בפעולה עירונית קולקטיבית: מאבק להקמת פארק ציבורי במקום מגדלים במתחם קריית ספר בתל אביב. באמצעות תצפיות משתתפות וראיונות עומק עם פעילים מודגמים במאמר תפקידי האינדיבידואליזם והתנאים העירוניים בכינון מאבק ובהנעתו. התהליכים המתוארים במאמר קוראים תיגר על תפיסות מקובלות של מאבקים עירוניים וממחישים את תפקידה החשוב של עבודת הזהות האישית בפעולה הקולקטיבית, המושפעת מאופיו ומצורתו של המאבק העירוני וגם משפיעה עליו.

חדשות האקלים: [דוח של האקדמיה הבינלאומית למדעים PNAS](#) קובע שגם אם האנושות תעמוד ביעדי צמצום פליטות הפחמן שנקבעו בהסכם פריז, עדיין יהיה קשה מאוד לבלום את ההתחממות לרמה המיוחלת של 0.5 עד 2 מעלות צ'. מידע מהסוג הזה מעלה תמיד את התהייה האם כדאי שיתפרסם או עדיף שיושתק מחשש לאפקט "ימי פומפיי האחרונים"

אירוע מומלץ: כנס היסוד של האגודה הישראלית לחקר אחריות תאגידית וקיימות בעסקים יתקיים ב-4.9.19. הפרטים [כאן](#).

אתם מזמנים להיות בקשר, לעקוב אחרינו ב**פייסבוק**, ולשתף אותנו בפעילויות ובתכנים מעניינים בתחומי סביבה וחברה.

והכי חשוב: הצעות לשיפור, פרסומים חדשים של חברי הקהילה ורצון להיות מעורבים בתוכניות לשנה הקרובה – כל אלה יתקבלו בברכה. אתם מזמנים להיות אתנו בקשר בכל עת.

בברכה,

צוות קהילת סביבה וחברה באגודה הסוציולוגית הישראלית: איתי גרינשפן (יו"ר), אופיר וינשל-שחר, טליה פריד, שולה גולדן ושחר שלוח.

envsocsection@gmail.com